

Till arbetspensionsanstalterna

FÖRÄNDRINGAR I ARBETSPENSIONSLAGARNA

Regeringen har avlåtit en proposition till riksdagen med förslag till lagar om ändring av lagen om pension för arbetstagare och 1 § lagen om pension för arbetstagare i kortvariga arbetsförhållanden (RP 138/90). I slutet av cirkuläret nämns ytterligare om en ändring av lagen om pension för lantbruksföretagare.

Giltighet hos uppgifter om arbetsförhållanden

Till arbetspensionslagarna föreslås att fogas ett stadgande enligt vilket arbetstagare kan yrka på en kontroll av riktigheten hos uppgifterna om sina arbetsförhållanden. Utredningsskyldigheten gäller arbetsförhållanden som har upphört för mindre än tio år sedan. Ännu äldre arbetsförhållanden kan utredas om arbetstagaren själv uppvisar en tillräcklig utredning till stöd för sitt yrkande.

För utredningen av uppgifterna om arbetsförhållandet sörjer i huvudsak den pensionsanstalt där arbetsgivaren har anordnat pensionsskyddet. Pensionsanstalten utfärdar ett beslut som kan överklagas om arbetsförhållande den har utrett åt arbetstagaren och arbetsgivaren. Beslutet kan gälla tjänstgöringstiden som berättigar till pension och pensionslönen. Om ärendet blir anhängigt hos Pensionsskyddscentralen såsom begäran om tillämpningsbeslut, utfärdar Pensionsskyddscentralen ovan avsedda beslut i ärendet.

Avsikten med ändringen är inte att hindra sådan justering av den pensionsgrundande lönen efter prövning som avses i 7 § 2 mom. APL.

Genom hänvisningsstadgande gäller ändringen förutom APL och KAPL även arbetsförhållanden som omfattas av KOPL.

LA/Rolf Storsjö

25.9.1990

Lagändringen är avses träda i kraft 1.1.1991. Tidsfristen på 10 år tillämpas inte på utredningar som har blivit anhängiga innan sex månader har förflutit från den tidpunkt då arbetstagaren första gången sedan lagen trätt i kraft har fått ett registerutdrag av Pensionsskyddscentralen eller pensionsanstalten.

Tidsfristen tillämpas dock alltid på ärende som blir anhängigt sedan mer än tio år har förflutit sedan lagen trätt i kraft.

Pensionsskyddscentralen ger tillämpningsanvisningar gällande lagändringen i ett senare cirkulär.

Barnavårdstid och den pensionsgrundande lönen

Ytterligare föreslås en ändring enligt vilken moderskaps- eller föräldraledighet eller vårdledighet som avses i lagen om arbetsavtal inte mera försämrar den pensionsgrundande lönen. Pensionslönen skall beräknas högst för fyra sådana kalenderår som inte inbegriper oavlönad barnavårdstid. Om inget av de nämnda åren ingår i arbetsförhållandets sista fyra kalenderår, betraktas såsom pensionslön den genomsnittliga förtjänst som motsvarar den stabiliserande förtjänstnivån innan arbetsförhållande upphörde. Det nya sättet att räkna skulle tillämpas enbart i sådana fall att det höjer pensionslönen. Inte heller denna ändring hindrar en justering av pensionslönen efter prövning enligt 7 § 2 mom. APL.

Lagen avses träda i kraft 1.1.1991. Stadgandet tillämpas på arbetsförhållanden som har upphört år 1991 eller senare. Barnavårdstider vilka har tagits ut tidigast från och med år 1990 beaktas alltid då pensionslönen bestäms. Barnavårdstider under åren 1981 - 1989 kan på arbetstagarens yrkande beaktas om arbetsförhållandet har upphört år 1991 eller senare. Till stöd för sitt yrkande skall arbetstagaren uppvisa en utredning över sina oavlönade barnavårdstider om uppgifterna inte lägre kan fås av arbetsgivaren.

I regeringens proposition förutsätts att ändringen även genomförs inom det kommunala pensionssystemet.

Uppgifter om barnavårdstider under år 1990 i arbetsgivarens årsanmälan

Enligt ikraftträdelsestadgandet skall pensionsanstalten vid uträkandet av pensionslönen beakta oavlönad moderskaps- eller föräldraledighet samt vårdledighet som har hållits under år 1990 utan att

LA/Rolf Storsjö

25.9.1990

arbetstagaren särskilt yrkar på det.

Avsikten är att uppgifter om oavlönad barnavårdstid fås av arbetsgivarna årligen senast i samband med APL-årsanmälan. För att uppgifterna för år 1990 skall hinna med i detta års årsanmälan skall pensionsanstalterna i god tid informera arbetsgivarna om detta. Oavlönad barnavårdstid skall anmälas med en dags noggrannhet. Stadgandet i 7 § 3 mom. APL gäller inte partiell vårdledighet enligt lagen om arbetsavtal.

Pensionsskyddscentralen ger tillämpningsanvisningar gällande lagändringen i ett senare cirkulär.

Ändring av lagen om pension för lantbruksföretagare

I lagen om pension för lantbruksföretagare har från och med 1.7.1990 såsom överflödigt upphävts 6 § 4 mom. och det härtill hänvisande 6 f § 3 mom. Stadgandet gällde bestämmandet av arbetsinkomst för gårdsbruk för vilket har ingåtts åkerreserveringsavtal. Åkerreserveringsavtalssystemet upphörde att gälla i april 1989. Stadgandet stred också mot de nya bestämmelserna om fastställande av arbetsinkomst som trädde i kraft 1.7.1990.

PENSIONSSKYDDSCENTRALEN

Seppo Pietiläinen
Pentti Koivistoinen

BILAGOR

Regeringens proposition 138/90

Lagen om upphävande av 6 § 4 mom. och 6 f § 3 mom.
lagen om pension för lantbruksföretagare

**Regeringens proposition till Riksdagen med förslag till lagar
om ändring av lagen om pension för arbetstagare och 1 § lagen
om pension för arbetstagare i kortvariga arbetsförhållanden**

PROPOSITIONENS HUVUDSAKLIGA INNEHÅLL

I denna proposition föreslås att till de arbetspensionslagar som gäller arbetstagare vilka är anställda hos en privat arbetsgivare fogas ett stadgande om skyldigheten att kontrollera uppgifter om arbetsförhållandet. Arbetstagaren kan yrka på en kontroll av riktigheten hos de uppgifter om arbetsförhållandet som inverkar på hans pensionsrätt. Om utredningen av arbetsförhållandet meddelas både arbetstagaren och arbetsgivaren ett beslut som kan överklagas. I första hand gäller utredningsskyldigheten arbetsförhållanden som har upphört för mindre än 10 år sedan. Att utreda ännu äldre uppgifter om arbetsförhållanden är möjligt, om arbetstagaren själv uppvisar en tillräcklig utredning till stöd för sitt yrkande.

I propositionen föreslås dessutom att regeln för beräkning av pensionsgrundande lön skall ändras så att inte sådan moderskaps- eller föräldraledighet eller vårdledighet som avses i lagen om arbetsavtal försämrar den pension som bestäms enligt arbetsförhållande. Enligt förslaget skall den pensionsgrundande lönen beräknas för högst fyra sådana kalenderår som

inte inbegriper oavlönad barnavårdstid. Om inte något av de år som valts för beräkningen ingår i arbetsförhållandets fyra sista kalenderår, anses den pensionsgrundande lönen vara den genomsnittliga förtjänst som erhålls under tjänstgöringstiden innan arbetsförhållandet upphör.

Skyldigheten att kontrollera uppgifter om arbetsförhållandet åsamkar inte arbetspensionssystemet omedelbara kostnader. I pensionsutgifterna börjar verkningen av ändringen av sättet att beräkna den pensionsgrundande lönen synas först nästa årtusende. I sin fulla effekt kommer ändringen uppskattningsvis att öka de pensionskostnader som föranleds av lagen om pension för arbetstagare med ca 0,1 %. Reformen gäller uppskattningsvis ca 10 000 arbetsförhållanden om året.

Propositionen ansluter sig till ekonomisk- och inkomstpolitiska helhetslösningen för åren 1990 och 1991.

Avsikten är att de föreslagna lagarna skall träda i kraft vid ingången av 1991.

MOTIVERING

**1. Nuläget och de föreslagna
ändringarna**

1.1. Giltigheten hos uppgifter om arbetsförhållanden

Arbetsgivaren har enligt 1 § lagen om pension för arbetstagare (395/61, APL) en lagstadgad skyldighet att anordna pensionsskydd

för sina arbetstagare. Arbetsgivaren skall underrätta pensionsanstalten när arbetsförhållandet som omfattas av APL inleds och upphör samt beloppet av de löner som betalas till arbetstagarna. Härom stadgas i 3 § förordningen om pension för arbetstagare. Pensionsanstalten vidarebefordrar dessa uppgifter till registret över arbetsförhållanden, som upprätthålls av pensionsskyddscentralen. Till registret

över arbetsförhållanden meddelas dessutom förtjänster som arbetsgivaren betalar och som omfattas av lagen om pension för arbetstagare i kortvariga arbetsförhållanden (134/62, KAPL) samt förtjänster som omfattas av lagen om pension för vissa konstnärer och redaktörer i arbetsförhållande (662/85, KoPL). Försäkringar som företagen själva tecknar i enlighet med lagen om pension för företagare (468/69) och lagen om pension för lantbruksföretagare (467/69) meddelas också registret över arbetsförhållanden. De tider för arbetsförhållanden och de förtjänster som framgår av registret över arbetsförhållanden utgör grunden för beräkningen av pensionens belopp.

Pensionsskyddscentralen skickar automatiskt ett utdrag ur registret över arbetsförhållanden till arbetstagaren då denne första gången blir anställd i ett arbetsförhållande som omfattas av APL eller KAPL. Ett registerutdrag sänds också då ett arbetsförhållande som omfattas av APL upphör eller ett sådant s.k. tekniskt avbrott som avses i 2 § 3 mom. APL görs i arbetsförhållandet. Ett registerutdrag som skall ges på grund av att ett arbetsförhållande upphör får arbetstagaren i praktiken drygt ett år efter att arbetsförhållandet har upphört.

Utom pensionsskyddscentralen ger även pensionsanstalterna utdrag som innehåller uppgifter ur pensionsskyddscentralens register över arbetsförhållanden. Bl.a. alla APL-pensionsanstalter och lantbruksföretagarnas pensionsanstalt skickar med fem års mellanrum registerutdrag till sina 30—55-åriga försäkringstagare. För att skickandet av utdrag ur registret över arbetsförhållanden även i framtiden skall löpa så smidigt som möjligt, är avsikten att genom en ändring av förordningen om pension för arbetstagare göra det möjligt för pensionsanstalterna att med hjälp av tekniska förbindelser direkt använda sig av pensionsskyddscentralens register.

Även arbetstagaren har rätt att få uppgifter ur registret över arbetsförhållanden. Därigenom kan han granska uppgifternas riktighet och begära rättelse av dem. Om det finns brister i registeruppgifterna, kan arbetstagaren skriftligt eller muntligt be pensionsanstalten att sätta i gång de utredningar som behövs för en rättelse av uppgifterna om arbetsförhållandet. Enligt målen för arbetspensionssystemet strävar man efter att korrigera alla fel som före-

kommer i registeruppgifterna så att inga outredda arbetsförhållanden eller förluster av pensionsförmåner uppkommer. I det fall att arbetsgivaren har försummat sin försäkringsskyldighet, sörjer pensionsskyddscentralen för utredningsåtgärderna. Om försäkringsskyldigheten försummas förorsakas i och för sig inte några förmånsförluster, eftersom en pensionsrätt som har uppstått på basis av ett arbetsförhållande inte preskriberas.

En utredning av uppgifterna om arbetsförhållandet har numera alltid gjorts och avsikten har varit att rätta felet i registret. Om arbetstagaren dock inte har varit nöjd med resultatet av utredningen, har han blivit tvungen att nöja sig med pensionsanstaltens beslut. Endast i beslut som pensionsskyddscentralen har utfärdat i ärenden som gäller tillämpningen av arbetspensionslagarna kan ändring sökas genom besvär. Sålunda får arbetstagaren oftast ett beslut som kan överklagas i ett ärende som gäller hans arbetsförhållande först sedan han har ansökt om pension. Eftersom möjligheterna att tillförlitligt utreda uppgifter om ett arbetsförhållande försämras med tiden, har detta ansetts äventyra arbetstagarens rättsskydd.

För att arbetstagaren inte skall gå miste om någon förmån på grund av felaktiga uppgifter om arbetsförhållandet, är det motiverat att man när arbetsförhållandet har upphört i god tid före pensionsfallet kan fastställa riktigheten hos de uppgifter om arbetsförhållandet som ligger till grund för pensionen. Därför föreslås att till lagarna om sådana pensioner som baserar sig på arbetsförhållanden fogas ett stadgande om att ett beslut som kan överklagas utfärdas om resultatet av utredningen. Beslutet ges både till arbetstagaren och till arbetsgivaren. Även arbetsgivaren skall anses vara part i saken då ett nytt arbetsförhållande fastställs som resultat av utredningen eller uppgifterna om det arbetsförhållande som redan finns i registret ändras.

Pensionsanstaltens möjlighet att utreda över 10 år gamla arbetsförhållanden är begränsad. T.ex. skall arbetsgivaren bevara de löneverifikat som hör till lönebokföringen över arbetstiderna sex år efter utgången av det år under vilket arbetsgivarens räkenskapsperiod har löpt. Skatteuppgifterna om löntagarna bevaras för sin del fem år efter utgången av skatteåret. Därför föreslås det bli stadgat att när det gäller dylika över 10 år gamla arbetsförhållanden är

pensionsanstalten skyldig att påbörja en utredning, förutsatt att arbetstagaren till stöd för sitt yrkande företer en utredning som kan anses vara tillräcklig. Pensionsanstalten kan inleda utredningar också i dessa fall även om arbetstagaren inte har företett någon utredning.

För utredningen av uppgifterna om arbetsförhållandet sörjer i huvudsak den pensionsanstalt där den arbetsgivare som arbetstagaren har uppgett har anordnat pensionskyddet. Pensionsanstalten utfärdar beslut endast om ett arbetsförhållande som den har utrett. Genom beslutet fastställs för bestämmande av pensionen i fråga om arbetsförhållandet den tid som berättigar till pension och den pensionsgrundande lönen. Om det arbetsförhållande som utreds alltjämt fortgår, kan man i beslutet konstatera vid vilken tidpunkten den tid börjar som berättigar till pension. Beslut kan också utfärdas om huruvida det vederlag som fått för ett visst arbetsförhållande är sådan förvärvsinkomst som skall beaktas vid fastställandet av den pensionsgrundande lönen.

I det fall att ärendet på pensionsanstaltens initiativ eller på arbetstagarens eller arbetsgivarens begäran på basis av 1 § 5 mom. APL hänskjuts till pensionsskyddscentralen för avgörande, utfärdar inte pensionsanstalten något beslut i ärendet. Härvid utfärdar pensionsskyddscentralen ett beslut om vilken arbetspensionslag arbetstagaren omfattas av samt även om sådan tid som berättigar till pension och om den pensionsgrundande lönen.

Avsikten är inte att genom de föreslagna ändringarna hindra en justering av den pensionsgrundande lönen enligt prövning och i överensstämmelse med 7 § 2 mom. APL.

Avsikten är att den föreslagna ändringen även skall gälla arbetsförhållanden som omfattas av KAPL. Detta förutsätter en ändring av 1 § KAPL. På basis av det hänvisande stadgandet i 11 § KoPL kommer ändringen även att gälla arbetsförhållanden som omfattas av konstnärspensionslagen.

Ikraftträdandet av lagändringarna förutsätter att informationen inom arbetspensionssystemet utökas.

1.2. Barnavårdstid och den pensionsgrundande lönen

Anställningsskyddet för småbarnsföräldrar har väsentligt förbättrats sedan 1980-talet. Enligt 34 § (30/85) lagen om arbetsavtal har arbetstagaren rätt till moderskaps- och föräldraledighet för den tid under vilken hon eller han har rätt till moderskaps- och föräldrapenning enligt sjukförsäkringslagen. För närvarande kan en föderska få moderskapspenning för högst 105 vardagar. Därefter kan modern och fadern få föräldrapenning för sammanlagt högst 158 vardagar. Föräldrapenningsperioden förlängs med 60 dagar om det på samma gång har fötts flera barn. Den sammanlagda längden av moderskaps- och föräldraledigheten kan vara högst 323 vardagar. Sedan föräldrapenningen upphört har arbetstagaren rätt till vårdledighet tills barnet fyller tre år. Syftet med reformerna har varit att öka småbarnsföräldrarnas möjligheter att själva sköta sina barn.

I APL finns inga stadganden om moderskaps- och föräldraledighet eller vårdledighet. Utgångspunkten vid tillämpningen av APL är att pension intjänas under den tid för vilken lön betalas. Enligt hävdvunnen praxis har dock även en högst ettårig moderskaps- och föräldraledighet eller vårdledighet och likaså en annan oavlönad period, när dessa hålls inom arbetsförhållandet, räknats såsom tid som berättigar till pension, om arbetstagaren återvänder till samma arbetsförhållande. Om arbetstagaren säger upp sig eller tar längre än ett års oavlönad semester, upphör intjänandet av pension när lönebetalningen upphör.

Om föräldrarna återvänder till arbetslivet när föräldraledigheten är slut eller delar vårdtiderna mellan sig, varar barnavårdstiderna i allmänhet mindre än ett år och räknas in i arbetsförhållandet som pensionsstillsväxt.

Barnavårdstiden kan dock försämra pensionskyddet, eftersom den pensionsrätt som uppstår för denna tid inte nödvändigtvis motsvarar den faktiska inkomsten under arbetstiden. Detta beror på det nuvarande sättet att beräkna den pensionsgrundande lönen, varvid oavlönade ledigheter på grund av moderskaps- och föräldraledighet eller vårdledighet inte beaktas. Den pensionsgrundande lönen beräknas enligt 7 § 1 mom. APL särskilt för sig för ettvarrt arbetsförhållande genom att man härvid använder förtjänsterna för de högst fyra

sista åren. Av de fyra sista kalenderåren utelämnas det år under vilket genomsnittet av de indexjusterade månadsförtjänsterna är minst och likaså det år under vilket detta genomsnitt är störst. Som pensionsgrundande lön i arbetsförhållandet betraktas genomsnittet per månad av förtjänsterna under de två återstående kalenderåren. Om oavlönade barnavårdstider har hållits under flera av de fyra sista åren av ett arbetsförhållande, kan den pensionsgrundande lönen bli mindre än förtjänstnivån i arbetsförhållandet.

I stadgandet i 7 § 2 mom. APL har getts möjlighet att justera den pensionsgrundande lönen enligt prövning. Enligt stadgandet förutsätts att den pensionsgrundande lönen av något undantagsskäl är lägre än den stabiliserade förtjänstnivån. I lagen förutsätts dessutom att denna omständighet har en betydande inverkan på arbetstagarens hela pensionskydd. Som en betydande inverkan anses ett belopp om 7,5 %. Barnavårdstiden anses vara ett sådant undantagsskäl som avses i lagen. Eftersom ovan nämnda 7,5 % beräknas på arbetstagarens hela pensionskydd, kan någon justering enligt prövning inte i allmänhet genomföras i fråga om ett enskilt arbetsförhållande. Detta bör anses vara ett missförhållande i fråga om pensionskyddet för småbarnsföräldrar.

På basis av det ovan anförda föreslås att ett nytt 3 mom. fogas till 7 § APL, enligt vilket den pensionsgrundande lönen beräknas högst för fyra sådana kalenderår som inte inbegriper oavlönad barnavårdstid.

Om inget av de år som valts för beräkningen av den pensionsgrundande lönen ingår i arbetsförhållandets fyra sista kalenderår, betraktas såsom pensionsgrundande lön den genomsnittliga förtjänst som erhöles under tjänstgöringstiden innan arbetsförhållandet upphörde. Den fastställs så att vid beräkningen av den genomsnittliga månadsförtjänstnivån under de år för vilka den pensionsgrundande lönen fastställs inga oavlönade barnavårdsdagar tas med i divisorerna. För att en enhetlig praxis skall säkerställas är det ändamålsenligt att pensionskyddscentralen skall ha rätt att meddela närmare tillämpningsanvisningar för beräkningen av pensionen.

Är avsikten är att pensionskyddet för småbarnsföräldrar skall räknas ut på vanligt sätt enligt 7 § 1 mom. APL, om inte den pensionsgrundande lönen blir större om den beräknas

enligt det nya 3 mom. Den föreslagna ändringen utesluter inte en tillämpning av stadgandet i 7 § 2 mom. APL.

Regeringen förutsätter att den ändring av sätter att beräkna pensionsgrundande lön under barnavårdstid som föreslås i 7 § 3 mom. APL genomförs även inom det kommunala pensionssystemet.

2. Propositionens ekonomiska verkningar

Den föreslagna ändringen, som gäller en utredning av uppgifter om arbetsförhållanden, har ingen statsfinansiell betydelse. Utfärdandet av beslut åsamkar inte arbetspensionssystemet någon betydande kostnadsökning. Förnklingen av utredningsarbetet för med tiden med sig inbesparingar i någon mån. Däremot ökar reformen i början i ringa mån besvärinstansernas arbete.

Ändringen av sättet att beräkna den pensionsgrundande lönen åsamkar arbetspensionssystemet i början främst bara förvaltningskostnader. I pensionsutgifterna börjar ändringen synas först efter ingången av nästa årtusende. I sin fulla effekt kommer ändringen att öka APL-pensionsutgifterna med uppskattningsvis knapp 0,1 %. Reformen kommer att gälla ca 10 000 arbetsförhållanden om året.

3. Ikraftträdande

Lagarna föreslås träda i kraft den 1 januari 1991.

Stadgandet i 7 § 3 mom. APL föreslås bli tillämpat på arbetsförhållanden som har upphört år 1991 eller senare. Arbetsgivarna skall meddela beloppet av löner som utbetalts under 1990 till pensionsanstalterna före utgången av februari 1991. År 1990 är därför det första år från och med vilket pensionsanstalterna kan få täckande uppgifter om moderskaps- och föräldraledigheter samt vårdledigheter hos arbetsgivarna. Därför kan barnavårdstider vilka har tagits ut tidigast från och med 1990 beaktas. Utöver dessa kan beaktas barnavårdstider mellan den 1 januari 1981 och den 31 december 1989 under förutsättning att arbetsförhållandet har upphört år 1991 eller senare. Eftersom pensionsanstalterna inte har några uppgifter om barnavårdstider som har tagits ut under

nämnda tidsperiod, skall arbetstagaren särskilt yrka på att dessa tider skall beaktas. Till stöd för sitt yrkande skall arbetstagaren uppvisa en tillräcklig utredning över sådana oavlönade barnavårdsledigheter som hållits medan arbetsförhållandet varade, om uppgifterna inte längre kan fås hos arbetsgivaren.

Den tidsfrist varom stadgas i 10 a § APL tillämpas inte på utredningar som har blivit anhängiga innan sex månader har gått från den tidpunkt då arbetstagaren första gången sedan

lagen trätt i kraft har fått ett sådant utdrag ur registret över arbetsförhållanden som skickats av pensionskyddscentralen eller pensionsanstalten. Ovan avsedda tidsfrist kan dock alltid tillämpas på ett ärende som blir anhängigt sedan mer än tio år förflutit efter att lagen trätt i kraft.

Med stöd av vad som anförts ovan föreläggs Riksdagen följande lagförslag:

1.

Lag

om ändring av lagen om pension för arbetstagare

I enlighet med riksdagens beslut

fogas till 7 § lagen den 8 juli 1961 om pension för arbetstagare (395/61), sådant detta lagrum lyder ändrat genom lagar av den 30 december 1965, den 15 december 1978, den 8 augusti 1986 samt den 11 november och den 29 december 1988 (707/65, 980/78, 603/86 samt 922 och 1323/88) ett nytt 3 mom., varvid de nuvarande 3—6 mom. blir 4—7 mom., samt till lagen en ny 10 a § som följer:

7 §

Om det i de kalenderår som avses i 1 mom. ingår sådan oavlönad moderskaps- eller föräldraledighet eller vårdledighet som avses i 34 § lagen om arbetsavtal, uträknas den pensionsgrundande lönen med avvikelse från 1 mom. så att såsom kalenderår beaktas högst de fyra senaste sådana kalenderår som inte inbegriper oavlönad tid dock ingår i arbetsförhållandets alla kalenderår eller om inget av de kalenderår som valts ingår i arbetsförhållandets fyra sista kalenderår, anses som pensionsgrundande lön medeltalet av den förtjänst som har erhållits i arbetsförhållandet och som motsvarar den stabiliserade förtjänstnivån före arbetsförhållandets upphörande. Den pensionsgrundande lönen bestäms dock i enlighet med förutsättningarna i 1 eller 2 mom., om den så beräknad är större. Pensionskyddscentralen meddelar närmare anvisningar om tillämpningen av detta moment.

10 a §

Pensionsanstalten skall på arbetstagarens yrkande utreda riktigheten hos de uppgifter om arbetsförhållandet som inverkar på hans pen-

sionsrätt och meddela ett beslut om den tjänstgöringstid som berättigar till pension och om den pensionsgrundande lönen. Arbetstagaren skall vid behov förete sådan utredning om grunderna för sitt yrkande som skäligen kan förutsättas av honom då även pensionsanstaltens möjligheter att inhämta utredning beaktas. Om yrkandet gäller ett arbetsförhållande som har upphört för över tio år sedan, skall arbetstagaren presentera tillräcklig utredning till stöd för sitt krav.

Om utredningen över arbetsförhållandet gäller ett ärende som pensionskyddscentralen enligt av 1 § 5 mom. skall avgöra, meddelar pensionskyddscentralen ett sådant beslut som avses i 1 mom.

I ett beslut som avses i denna paragraf får ändring sökas så som stadgas i 21 §.

Denna lag träder i kraft den
199 .

Lagens 7 § 3 mom. tillämpas på ett arbetsförhållande som har upphört efter ikraftträdandet. Vid tillämpningen av lagen beaktas sådan oavlönad moderskaps- eller föräldraledighet samt vårdledighet som har hållits under år 1990. På arbetstagarens yrkande beaktas även oavlönad moderskaps- eller föräldraledighet

samt vårdledighet som har hållits mellan den 1 januari 1981 och den 31 december 1989. Arbetstagaren skall till stöd för sitt yrkande förete sådan utredning som skäligen kan förutsättas av honom då även pensionsanstaltens möjligheter att inhämta utredning beaktas.

Tidsfristen i lagens 10 a § 1 mom. tillämpas inte på ett sådant yrkande på utredning av

uppgifter om ett arbetsförhållande som blivit anhängigt innan sex månader har förlöpt från det arbetstagaren första gången sedan lagen trätt i kraft har fått ett utdrag ur pensionskyddscentralens register över arbetsförhållanden. Nämda tidsfrist kan dock alltid tillämpas, om yrkandet på utredning av uppgifter om ett arbetsförhållande blir anhängigt sedan mer än tio år förflutit från ikraftträdandet.

2.

Lag

om ändring av 1 § lagen om pension för arbetstagare i kortvariga arbetsförhållanden

I enlighet med riksdagens beslut

ändras 1 § 1 mom. lagen den 9 februari 1962 om pension för arbetstagare i kortvariga arbetsförhållanden (134/62), sådant detta lagrum lyder i lag av den 11 november 1988 (923/88), som följer:

1 §

För en arbetstagare som efter det år då han har fyllt 13 år är sysselsatt i skogsarbete, flottningsarbete, i olika till gårdsbruk och trädgårdshushållning hörande arbeten, jord-, vatten- och husbyggnadsarbete, jordförbättringsarbete, arbete inom torvindustrin eller hamnarbete eller som tjänstgör på ett fartyg i inrikesfart eller, enligt vad som stadgas genom förordning, arbetar inom något annat sådant område som kännetecknas av kortvariga arbetsförhållanden, skall arbetsgivaren bekosta

pensionsskydd för ålderdom och invaliditet samt för arbetstagarens anhöriga familjepensionsskydd i enlighet med denna lag. Om inte något annat stadgas i denna lag, gäller i övrigt i tillämpliga delar vad som stadgas i 3 § 2—4 mom., 4 § 1, 3, 5 och 6 mom., 4 a—4 d, 4 f och 4 g §§, 5 b § 3 och 4 mom., 5 c, 7 a—10 a och 12 §§, 13 § 3 mom., 14, 15 a—18 och 19 a—23 §§ lagen om pension för arbetstagare.

Denna lag träder i kraft den

199 .

Helsingfors den 14 september 1990

Republikens President

Social- och hälsovårdsminister

2.

Lag**om ändring av 1 § lagen om pension för arbetstagare i kortvariga arbetsförhållanden**

I enlighet med riksdagens beslut

ändras 1 § 1 mom. lagen den 9 februari 1962 om pension för arbetstagare i kortvariga arbetsförhållanden (134/62), sådant detta lagrum lyder i lag av den 11 november 1988 (923/88), som följer:

Gällande lydelse

1 §

För en arbetstagare som efter det år då han fyllt 13 år är sysselsatt i skogsarbete, flottningsarbete, i olika till gårdsbruk och trädgårdshushållning hörande arbeten, jord-, vatten- och husbyggnadsarbete, jordförbättringsarbete, arbete inom torvindustrin eller hamnarbete eller som tjänstgör på ett fartyg i inrikesfart eller, enligt vad som stadgas genom förordning, arbetar inom något annat sådant område som kännetecknas av kortvariga arbetsförhållanden, skall arbetsgivaren bekosta pensionsskydd för ålderdom och invaliditet samt för arbetstagarens anhöriga familjepensionsskydd i enlighet med denna lag. Om inte något annat stadgas i denna lag, gäller i övrigt i tillämpliga delar vad som stadgas i 3 § 2—4 mom., 4 § 1, 3, 5 och 6 mom., 4a—4 d, 4 f och 4 g §§, 5 b § 3 och 4 mom., 5 c, 7 a—10 och 12 §§, 13 § 3 mom., 14, 15 a—18 och 19 a—23 §§ lagen om pension för arbetstagare.

Föreslagen lydelse

1 §

För en arbetstagare som efter det år då han har fyllt 13 år är sysselsatt i skogsarbete, flottningsarbete, i olika till gårdsbruk och trädgårdshushållning hörande arbeten, jord-, vatten- och husbyggnadsarbete, jordförbättringsarbete, arbete inom torvindustrin eller hamnarbete eller som tjänstgör på ett fartyg i inrikesfart eller, enligt vad som stadgas genom förordning, arbetar inom något annat sådant område som kännetecknas av kortvariga arbetsförhållanden, skall arbetsgivaren bekosta pensionsskydd för ålderdom och invaliditet samt för arbetstagarens anhöriga familjepensionsskydd i enlighet med denna lag. Om inte något annat stadgas i denna lag, gäller i övrigt i tillämpliga delar vad som stadgas i 3 § 2—4 mom., 4 § 1, 3, 5 och 6 mom., 4 a—4 d, 4 f och 4 g §§, 5 b § 3 och 4 mom., 5 c, 7 a—10 a och 12 §§, 13 § 3 mom., 14, 15 a—18 och 19 a—23 §§ lagen om pension för arbetstagare.

Denna lag träder i kraft den

199 .

Nr 602

L a g**om upphävande av 6 § 4 mom. och 6 f § 3 mom. lagen om pension för lantbruksföretagare**

Given i Helsingfors den 29 juni 1990

I enlighet med riksdagens beslut stadgas:

1 §

Genom denna lag upphävs 6 § 4 mom. och 6 f § 3 mom. lagen den 14 juli 1969 om pension för lantbruksföretagare (467/69), sådana de lyder i lag av den 19 april 1985 (328/85).

2 §

Denna lag träder i kraft den 1 juli 1990. Lagen skall tillämpas om arbetsinkomsten skall fastställas eller justeras för tid efter ikraftträdandet.

Helsingfors den 29 juni 1990

Republikens President**MAUNO KOIVISTO**Social- och hälsovårdsminister *Mauri Miittinen*

Regeringens proposition 69/90
Socialutsk. bet. 16/90
Stora utsk. bet. 62/90